



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: **M. V.**
zastoupen Mgr. Janem Laštovkou, advokátem
sídlem 301 00 Plzeň, Veleslavínova 363/33

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, ve věci invalidního důchodu
takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci, na nákladech řízení částku 15 210 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí České

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

správy sociálního zabezpečení ze dne 19. 2. 2025, č. j. X, kterým byla zamítnuta jeho žádost o invalidní důchod s odůvodněním, že jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

2. Žalobce namítal, že měl by být uznán invalidním pro invaliditu I. stupně dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Tato skutečnost vyplývá z přiložených lékařských zpráv. Posudkový lékař při zpracování posudku o invaliditě nevycházel z jeho skutečného a současného zdravotního stavu. Rozhodnutími žalované byl zkrácen na svých právech, a to přímo a rovněž i v důsledku porušení jeho práv v řízení před správním orgánem. Rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu a řízení, které předcházelo jeho vydání, trpí vadami. Žalobce dále uvedl, že pracoval od roku 1980 do konce roku 2024 nepřetržitě v těžkém průmyslu. Jednalo se o fyzicky mimořádně náročnou práci, vykonávanou více než 40 let. Jeho zdravotní obtíže souvisejí s postižením dvou nosných kloubů. V roce 2000 podstoupil operaci levého kotníku s následným vyjmutím šroubů v roce 2001. Dodnes chodí pouze po špičce, není schopen došlapu na patu. Chronické bolesti se postupně zhoršují, při zátěži mu až znemožňují delší chůzi. V roce 2023 u něj byla provedena artroskopie pravého kolene, v roce 2024 pak došlo k totální endoprotéze. Přesto u něj zůstává omezený rozsah ohybu kolene a přetrvávají bolesti. Není schopen dřepu, kleku, chůze po žebříku či nerovném povrchu, dlouhého stání ani běhu. Delší chůze mu způsobuje rovněž výrazné bolesti a otoky. Jeho zdravotní stav je dle ošetřujících lékařů dlouhodobě nepříznivý, s nepříznivou prognózou a nevykazuje žádné známky zlepšení. V posledních letech dochází ke zhoršení jeho zdravotního stavu, a to i vzhledem k přibývajícimu věku. Žalobce je omezen nejen pro výkon pracovní činnosti, ale především pro výkon běžných denních činností. Striktně dodržuje veškeré lékařské doporučení a medikaci, která je stanovena ošetřujícími lékaři, nicméně, i přes veškeré úsilí, tyto nevedou ke zlepšení jeho stavu. Po ukončení pracovního poměru k 31. 12. 2024 se musel od ledna roku 2025 zaevidovat na úřadu práce, neboť není schopen nadále vykonávat svou profesi v těžkém průmyslu. Jeho zdravotní stav zásadně omezuje výkon nejen původní profese, ale i řady dalších manuálních zaměstnání, která odpovídají jeho kvalifikaci a dosavadní praxi. Omezení hybnosti a bolestivost nosných kloubů vylučuje dlouhodobé stání, chůzi, práci v dřepu a kleku či manipulaci s těžšími břemeny, tedy typické požadavky průmyslových provozů. Možnost rekvalifikace do administrativních činností je vzhledem k věku a kvalifikaci fakticky nereálná. Není schopen vykonávat jakoukoliv výdělečnou činnost, kdy však přes veškeré obtíže dělá vše proto, aby se jeho zdravotní stav zlepšil. Lékaři, kteří vypracovávali lékařské posudky, nesprávně posoudili lékařské zprávy, které jim poskytnul. Žalovaná stanovila pokles pracovní schopnosti pod hranici 35 %, konkrétně na 30 %. Tento závěr neodpovídá skutkovému stavu. Dle žalobce v posudku o invaliditě, který byl vyhotoven, byla nesprávně subsumována rozhodující příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Ta byla označena za zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddíl A, položka 1b), středně těžké postižení, s funkčně významným postižením dvou a více velkých/nosných kloubů, zachovány pohybové schopnosti, snížení celkové výkonnosti, některé denní aktivity vykonávány s obtížemi nebo s využitím kompenzačních mechanismů nebo prostředků, s mírou poklesu pracovní schopnosti o 20-35 %, a to dle vyhlášky č. 359/2009 Sb. Žalobce je toho názoru, že jeho zdravotní stav by měl být podřazen pod kapitolu XIII., oddíl A, položka 1c), těžké postižení, kdy míra poklesu pracovní schopnosti žalobce je v rozmezí 40-50 %. Současně i za předpokladu, že by zdravotní stav

Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

měl být hodnocen dle položky 1b), jak učinila žalovaná, je na místě s přihlédnutím ke všem důsledkům jeho zdravotního postižení hodnotit pokles jeho pracovní schopnosti o 35 %. Žalobce taktéž namítal, že žalovaná se dostatečně nevypořádala v odůvodnění svých rozhodnutí s tím, proč stanovila pokles pracovní schopnosti toliko o 30 %. Zcela obecně, neurčitě a vágně uvedla, proč nehodnotila zdravotní postižení dle jiné položky přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., avšak zcela absentuje odůvodnění v tom směru, proč postižení žalobce nebylo hodnoceno 35 %, když to žalovanou stanovená položka umožňuje.

3. Žalovaná v písemném vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěry posudku vypracovaného Institutem posuzování zdravotního stavu. Žalovaná navrhla provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 4. 12. 2024 požádal žalobce o invalidní důchod. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 19. 2. 2025, č. j. X žádost žalobce zamítla. Podkladem rozhodnutí žalované byl posudek Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 17. 2. 2025, dle jehož závěru žalobce není invalidní podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla o 30 %. Posuzující lékařka hodnotila jeho zdravotní postižení v kapitole XIII., odd. A, položce 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
6. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 7. 2025, č. j. X a námitky zamítla a napadené rozhodnutí ze dne 19. 2. 2025 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 1. 7. 2025. Podle posudkového závěru rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po TEP pravého kolene pro gonartrózu III. stupně, který omezuje fyzické schopnosti a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Dle posuzujícího lékaře jde o zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole XIII., odd. A, položce 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovil míru poklesu pracovní schopnosti 30 % a již dále ji neměnil. Dle posuzujícího lékaře nebylo hodnoceno dle písm. c) a výše, neboť pro takového hodnocení nebylo medicínské opodstatnění, nesvědčily pro to lékařské nálezy. Nejedná se o těžké postižení. K dalšímu navýšení již nebylo medicínské odůvodnění, již tak bylo v rámci hodnocení zdravotního stavu přihlédnuto k horšímu stupni postižení. Posuzující lékař uzavřel, že se u žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, ale vzhledem k míře poklesu pracovní schopnosti se nejednalo o invaliditu I., II., nebo III. stupně.
7. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 8. 1. 2026, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu II. nebo III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %. Předsedou posudkové komise byl MUDr. A. S., dalším lékařem MUDr. R. Š. s odborností ortopedie a tajemnicí Bc. T. E. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů a při jednání posudkové komise, diagnostický souhrn a posudkové hodnocení. V posudkovém zhodnocení posudková komise konstatovala, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovních schopností je gonartrosis gr. III I. dx, stp. TEP pravého kolene z 4/2024 a stp. bimaleolární fraktury crusis I. sin. r. 2000 a má vliv na pokles pracovní schopnosti. Posudková komise hodnotila odlišně od lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu i lékaře námitkového řízení a dopad na pokles pracovní schopnosti hodnotila dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. dle kapitoly XIII., oddílu A, položce 1b). U žalobce se dle posudkové komise jedná o středně těžké postižení s funkčně významným postižením dvou a více nosných kloubů se zachováním pohybové schopnosti, se snížením celkové výkonnosti, některé denní aktivity vykonávané s obtížemi. Z daného rozmezí 20-35 % posudková komise stanovila na základě klinického vyšetření a stanovení rozsahu postižení dvou nosných kloubů horní hranici 35 %, i vzhledem k nemožnosti výkonu dosavadního zaměstnání. Datum vzniku stanovila posudková komise k datu podání žádosti 4. 12. 2024. V době podání žádosti byl žalobce dle posudkové komise v léčení po implantaci náhrady pravého kolene. Šlo bezpochyby o pooperační stav a lze dle posudkové komise konstatovat, že stav hlezna vlevo je toho času stacionární bez dalšího vývoje a byl již v 12/2024. Zlepšení stavu se nepředpokládá, a proto posudková komise upustila od kontrolní lékařské prohlídky. U žalobce je dle posudkové komise omezený rozsah pohybu kolene a přetrvávající bolesti. Není schopen dřepu, kleku, chůze po žebříku či nerovném povrchu, dlouhého stání ani běhu. Delší chůze způsobuje bolesti a otoky. Je schopen výkonu zaměstnání s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti a v podstatně menším rozsahu a intenzitě.

8. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
9. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně.
10. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
11. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a Shodu s prvopisem potvrzuje I.M.

položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.

12. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
13. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobce ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobce, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobce. Soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Soud neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise, že u žalobce šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 35 % k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobce tak byl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a šlo od 4. 12. 2024 o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě byl tedy stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud z tohoto posudku vycházel.
14. Soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávané rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, které spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
15. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce na nákladech řízení částku 15 210 Kč. Náklady řízení sestávají z nákladů právního zastoupení, a to z odměny za tři úkony právní služby po 4 620 Kč (dle § 7, § 9 odst. 5, § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „advokátní tarif“, a to za první poradou s klientem včetně přípravy a převzetí zastoupení a písemná podání ve věci samé), tj. 13 860 Kč. Dále sestávají ze tří režijních paušálů po 450 Kč k uvedeným úkonům právní služby dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, tj. 1 350 Kč. Advokát není plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 30. 1. 2026

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně